

โครงการ หมู่บ้านป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกเข้มแข็งแบบยั่งยืน อ.แฉัง จ.นราธิวาส

ที่มา

จากการวิเคราะห์สถานการณ์โรคติดต่อในพื้นที่อำเภอแฉัง พบว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในพื้นที่และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลลงลึกระดับหมู่บ้าน พบว่าในหมู่ที่ 6 ตำบลแฉัง มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกจำนวนมากกว่าในตำบลอื่นๆ ซึ่งหากไม่มีมาตรการและแผนการป้องกันควบคุมโรคที่ดี จะยิ่งทำให้มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกเพิ่มสูงขึ้นในทุกๆ ปี เป็นการจุดประกายภาพฝันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการสร้างชุมชนเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกของประชากรในชุมชน
2. เพื่อป้องกันอัตราการป่วยตายด้วยโรคไข้เลือดออกของประชากรในชุมชน
3. เพื่อสร้างความร่วมมือในชุมชนในการแก้ไขปัญหาและควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก

วิธีการดำเนินงาน

เริ่มต้นโดยทีมงานเครือข่ายจัดการสุขภาพระดับตำบล ซึ่งประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครูและนักเรียน อาสาสมัครสาธารณสุข หัวหน้าครอบครัว กลุ่มชมรมต่างๆ ในตำบล ร่วมกันขับเคลื่อนเวทีประชาคมหมู่บ้าน ให้มีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และคืนข้อมูล ให้มีส่วนร่วมในการคิดกิจกรรมป้องกันควบคุมไข้เลือดออกง่ายๆ ที่ประชาชนสามารถทำได้ โดยใช้ต้นทุนทางสังคมด้านสุขภาพของชุมชน ชาวบ้านร่วมกันเสนอแนะแนวทางป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก จัดกิจกรรมร่วมกันบนพื้นฐานหลักการป้องกันและควบคุมยุงพาหะโรคไข้เลือดออก จนได้ข้อตกลงหมู่บ้านในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและยาวิ แบบสั้นๆ เข้าใจง่าย เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ มีการประชาสัมพันธ์ สุ่มตรวจ และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย มีการรณรงค์ต่างๆ เช้าวันศุกร์ และร่วมกันทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ที่สาธารณะ ส่งเสริมการควบคุมพาหะนำโรคโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชน

ผลการดำเนินงาน

1. สภาพแวดล้อมของหมู่บ้านมีความสะอาดดีขึ้น
2. คนในชุมชนมีความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก
3. ผลการสุ่มสำรวจดัชนีลูกน้ำยุงลาย ไม่พบแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายทั้งในละแวกบ้านและพื้นที่สาธารณะ
4. ไม่พบผู้ป่วยไข้เลือดออกในหมู่บ้านตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556-ปัจจุบัน
5. เกิดนวัตกรรมดีเด่นของพื้นที่ ส่งเสริมให้ประชาชนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ การทำน้ำหมักชีวภาพใส่ยุงลายใส่กระบอกฉีดน้ำฉีดพ่นในบริเวณบ้านและแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย สามารถทดแทนการใช้และลดการตกค้างของสารเคมีในน้ำยาพ่นหมอกควัน
6. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นขยายไปในทุกตำบล มีการสร้างแรงจูงใจ โดยมีกิจกรรมประกวดตัวอย่างบ้านปลอดลูกน้ำยุงลาย มีการมอบรางวัลและเกียรติบัตร เพื่อสร้างคุณค่า ชื่นชมการทำงาน และเป็นแบบอย่างในชุมชน

